

Eşegiň kitap okaýşy

Category: Halk döredijiliği we rowaýatlar, Kitapcy
написано kitapcy | 23 января, 2025
Eşegiň kitap okaýşy

EŞEGIŇ KITAP OKAÝŞY

Bir adam Kufe şäheriniň häkimine bir owadan eşek sowgat eltip beren. Sonda meýlisde oturan adamlar şol eşegi taryplap başlayarlar. Oturanlaryň biri oýun-maza salyp: "Men şu owadan eşege hat okamagy öwretmäge taýyn" diýýär.

Häkim bu sözi eşidip, juda gahary gelýär we şol adama yüzlenip:

– Şeýle sözi aýdýan bolsaň, şonuň hötdesinden gelmeli bolarsyň. Eger hötde gelmeseň, saňa ölüm jezasyny bererin. Eger-de şu eşege hat okamagy öwretseň saňa uly sylag bererin – diýýär.

Ol adam öz öýun edip aýdan sözüne puşman edip ökünýär. Näalaç häkimden puryja soraýar. Häkim bu iş üçin on gün möhlet berýär.

Ol adam eşegi idip, öýüne getirýär, haýran-sergezdan galyp, näme etjegini bilmänsoň, bu işiň soñunyň näme bilen gutarjakdygyna-da gözü ýetmeýär. Alaçszız galyp, eşegi öýde goýup bazara gidýär. Ýolda Bohlula sataşýar. Onuň bilen köneden tanyş bolany üçin, oňa ýalbaryp, bolan wakany beýan edýär we ondan hemaýat isleýär. Bohlul:

– Gaýgy etme, bu işiň alajy meniň elimde. Men saňa nähili etmegi tabşyrsam, şoňa görä amal et – diýýär. Soňra ol şeýle buýurýar:

– Eşege bütin günüň dowamında iým berme, ertesi biraz arpany bir kitabyň sahypalarynyň arasynda dök we şol kitaby eşegiň öňüne tut-da, onuň sahypalaryny ýeke-ýeke açyşdır. Eşek aç bolany üçin, kitabyň sahypalaryndaky arpany dili bilen ýalar. Şu işi sen her günde gaýtala. Onunju gün ýene-de eşegi aç sakla. Häkimiň ýanyна baranyňda bolsa, şol kitaby eşek bilen bile alyp bar. Emma bu gezek kitabyň sahypalarynyň arasynda

arpa dökme. Häkimiň huzurynda ýaňky kitaby eşegiň öñünde goý. Ol adam Bohlulyň aýdyşy ýaly amal edýär. Bellenen gün gelip ýetende, eşegi kitap bilen birlikde, häkimiň ýanyna eltýär. Onuň we başga-da birnäçe adamyň huzurynsa kitaby eşegiň öñünde goýýar. Eşek aç bolany sebäpli, gündelik adaty boýunça sahypalaryň arasynda arpa bardyr öýdüp, onuň hemme waraklaryny (listlerini) agtarýar, ahyrky sahypa ýetip, onda arpa ýokdugyny görenden soň, aňňyryp başlaýar. Eşek şeýle etmek bilen özüniň açdygyny bildirmek isleýär. Meylisde oturanlar hem häkim bu işde näme syryň bardygyny bilmän, hakykatdan hem eşek kitap okamak isleýär diýip ynanypdyrlar, olaryň hemmesi bu işe haýran galypdyrlar. Häkim näalaç öz wadasyna wepa edip, ol adama ep-esli sylag beripdir. Şeýdip, ol adam ölümden halas bolupdyr.

Pars dilinden terjime eden: Aşyrpur MEREDOW.

Halk döredijiliği we rowaýatlar